

PROCEDURY EGZAMINÓW RZEMIEŚLNICZYCH

Procedury egzaminów rzemieślniczych:

Egzaminy czeladnicze i mistrzowskie przeprowadzają komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych.

Do egzaminu czeladniczego izba rzemieślnicza dopuszcza osobę, która spełnia jeden z następujących warunków:

1. ukończyła naukę zawodu u rzemieślnika jako młodociany pracownik oraz dokończenie teoretyczne młodocianych pracowników w szkole lub w formach pozaszkolnych;
2. posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz ukończyła kształcenie ustawiczne w formie pozaszkolnej, dotyczące umiejętności zawodowych wchodzących w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin;
3. jest uczestnikiem praktycznej nauki zawodu dorosłych, o której mowa w art. 53c ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
4. posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej i co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin;
5. posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej, prowadzącej kształcenie zawodowe o kierunku związanym z zawodem, w którym zdaje egzamin;
6. posiada tytuł zawodowy w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz co najmniej półroczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin;
7. posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz zaświadczenie o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie, a także co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu zaświadczenia o zdaniu egzaminu sprawdzającego lub świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie.

Do egzaminu mistrzowskiego izba rzemieślnicza dopuszcza osobę, która spełnia jeden z następujących warunków:

1. posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz tytuł czeladnika lub równorzędny w zawodzie, w którym zdaje egzamin, a także:
2. co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego, albo
3. co najmniej sześćoletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, łącznie przed uzyskaniem i po uzyskaniu tytułu zawodowego;
4. posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz co najmniej sześćoletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, w ramach samodzielnie prowadzonej działalności gospodarczej;
5. posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz tytuł czeladnika lub równorzędny w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także co najmniej trzyletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego;
6. posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej oraz tytuł mistrza w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu mistrza;

7. posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej, dających wykształcenie średnie i kształcących w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz tytuł zawodowy w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, a także co najmniej dwuletni okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego;
8. posiada dyplom ukończenia szkoły wyższej na kierunku lub w specjalności w zakresie wchodzącym w zakres zawodu, w którym zdaje egzamin, oraz co najmniej roczny okres wykonywania zawodu, w którym zdaje egzamin, po uzyskaniu tytułu zawodowego.

Dokumenty:

Osoba ubiegająca się o dopuszczenie do egzaminu składa wniosek zawierający następujące dane:

1. imię (imiona) i nazwisko;
2. datę i miejsce urodzenia;
3. numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
4. adres zamieszkania;
5. informację o spełnianiu warunków, o których mowa powyżej;

Do wniosku osoba dołącza:

1. kopie dokumentów potwierdzających spełnienie warunków, o których mowa powyżej, w tym zaświadczenia dotyczące wykonywania zawodu lub świadectwa pracy, oraz przedstawia oryginały tych dokumentów w celu potwierdzenia zgodności kopii z oryginałem przez izbę rzemieślniczą lub przez cech, a w przypadku gdy nie jest możliwe przedstawienie dokumentów potwierdzających okres wykonywania zawodu – oświadczenie osoby ubiegającej się o dopuszczenie do egzaminu potwierdzające wymagany okres wykonywania zawodu;
2. jedną fotografię o wymiarach 35 × 45 mm, jeżeli osoba ta ubiega się o dopuszczenie do egzaminu czeladniczego lub egzaminu mistrzowskiego;
3. potwierdzenie wniesienia opłaty za egzamin (stawki opłat w 2018 r. wynoszą: egz. czeladniczy 711 zł, egz. mistrzowski 1422 zł).

Wniosek składa się w cechu rzemiosł sprawującym z upoważnienia izby rzemieślniczej nadzór nad przebiegiem przygotowania zawodowego, w którym zrzeszony jest rzemieślnik, u którego osoba ukończyła naukę zawodu.

Zwolnienia:

Laureaci sześciu pierwszych miejsc:

1. olimpiad i turniejów o zasięgu ogólnopolskim, obejmujących problematykę danego zawodu, organizowanych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 8 ustawy o systemie oświaty,
2. konkursów zawodowych o zasięgu ogólnopolskim, organizowanych przez stowarzyszenia zawodowe, samorządy gospodarcze i inne organizacje gospodarcze, których regulamin i program został zatwierdzony przez Związek Rzemiosła Polskiego – mogą być zwolnieni ze zdawania jednego z etapów egzaminu czeladniczego.

Jeżeli zakres olimpiady, turnieju lub konkursu zawodowego obejmuje niektóre tematy etapu teoretycznego lub zadania egzaminacyjne etapu praktycznego egzaminu czeladniczego, zwolnienie dotyczy wyłącznie tych tematów lub zadań egzaminacyjnych, które były przedmiotem olimpiady, turnieju lub konkursu zawodowego.

Zwolnienie, o którym mowa powyżej jest równoznaczne z uzyskaniem z tematów, zadań egzaminacyjnych lub etapu egzaminu czeladniczego oceny najwyższej.

Osoby posiadające uprawnienia instruktora praktycznej nauki zawodu, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, są zwolnione ze zdawania egzaminu mistrzowskiego z zakresu tematów z podstaw psychologii i pedagogiki oraz metodyki nauczania.

Przebieg egzaminu:

Egzamin przeprowadza się w dwóch etapach: praktycznym i teoretycznym.

Etap praktyczny egzaminu polega na samodzielnym wykonaniu przez zdającego zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne.

Etap teoretyczny egzaminu przeprowadza się w części pisemnej i części ustnej.

Na egzaminie czeladniczym w etapie teoretycznym

I. część pisemna polega na udzieleniu przez zdającego odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:

1. rachunkowość zawodowa,
2. dokumentacja działalności gospodarczej,
3. rysunek zawodowy,
4. przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,
5. podstawowe zasady ochrony środowiska,
6. podstawowe przepisy prawa pracy,
7. podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem;

II. część ustna polega na udzieleniu przez zdającego odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:

1. technologia,
2. maszynoznawstwo,
3. materiałoznawstwo.

Na egzaminie mistrzowskim w etapie teoretycznym:

I. część pisemna polega na udzieleniu przez zdającego odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:

1. rachunkowość zawodowa wraz z kalkulacją,
2. dokumentacja działalności gospodarczej,
3. rysunek zawodowy,
4. przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej,
5. podstawowe zasady ochrony środowiska,
6. podstawowe przepisy prawa pracy,
7. podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem,
8. podstawy psychologii i pedagogiki,
9. metodyka nauczania;

II. część ustna polega na udzieleniu przez zdającego odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:

1. technologia,
2. maszynoznawstwo,
3. materiałoznawstwo.

Po zdaniu egzaminu czeladniczego/mistrzowskiego izba rzemieślnicza wydaje odpowiednio świadectwo czeladnicze lub dyplom mistrzowski.

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych /Dz. U. z 2017 poz. 89/.